

Ysgol Sefydledig Caergeiliog

POLISI

GWASANAETH DATGELU A GWAHARDD YR YSGOL

CYFLWYNIAD:

Mae Ysgol Sefydledig Caergeiliog wedi mabwysiadu'n llawn yr argymhellion a'r canllawiau a roddwyd gan Lywodraeth Cymru ac felly wedi seilio'r ddogfen hon ar ei hargymhellion.

SYLWCH:

- Mae'r Ysgol yn gofyn am Ddatgeliadau Manwl i bawb.
- Dylid darllen y Polisi hwn ar y cyd â Pholisi Recriwtio'r Ysgol a Gweithdrefnau Safonau Gofynnol Recriwtio'r Ysgol.

DATGANIAD POLISI:

1. Mae diogelwch plant a phobl ifanc yn hollbwysig ac mae'r Ysgol hon wedi ymrwymo'n llwyr i ddiogelu a hyrwyddo lles plant a phobl ifanc ac i roi gweithdrefnau a threfniadau'r DBS ar waith yn drylwyr.
2. Mae'r holl staff a gyflogir yn yr Ysgol ers 1 Mawrth 2002 yn destun fetio dan y gweithdrefnau hyn.
3. Beth yw Datgeliad DBS? Mae'n angenrheidiol i'n Hysgol fod yn ymwybodol o'r holl gofnodion troseddol sydd wedi darfod a heb eu darfod ar gyfer staff a benodwyd neu sydd ar fin cael eu penodi i bob swydd. Dim ond drwy'r DBS y gellir gwneud ceisiadau am wybodaeth am euogfarnau troseddol, a chânt eu gwneud ar ran yr Ysgol gan Reolwr Gweinyddol yr Ysgol. Mae dwy lefel o Ddatgeliad: safonol ac uwch. Mae angen Datgeliad Manwl ar weithlu'r Ysgol gyfan, gan gynnwys staff cymorth.
4. Datgeliad Safonol: Ceir diffiniad o Ddatgeliad Safonol ar wefan y DBS www.gov.uk.
5. Datgeliad Manwl. Mae angen y lefel hon ar gyfer y swyddi hynny sy'n cynnwys llawer mwy o gysylltiad â phlant neu oedolion agored i niwed. Mae Datgeliadau Manwl yn cynnwys yr un wybodaeth â Safonol ond gyda gwybodaeth am heddlu lleol a ystyrir yn berthnasol gan Brif Swyddog(ion) yr Heddlu wedi'i hychwanegu. Bydd y gwiriad Manwl yn dangos unrhyw

euogfarnau, rhybuddiadau neu rwymedigaethau, gan gynnwys y rhai a fyddai'n cael eu hystyried yn rhai "wedi darfod" o dan Ddeddf Adsefydlu Troseddwyd 1974, yn ogystal â manylion ynghylch a ydynt wedi'u cynnwys ar Restr 99 a/neu Restr y Ddeddf Amddiffyn Plant (PoCA) a gedwir gan yr Adran Iechyd.

6. Gwybodaeth "Di-euogfarn".

Lle ceisiwyd Datgeliad Manwl, gall y DBS ddarparu gwybodaeth "di-gollfarn" ychwanegol, a gedwir ar gofnodion heddlu lleol nad yw'n rhan o gofnod troseddol unigolyn.

Gellir cynnwys gwybodaeth nad yw'n ymwneud ag euogfarn ar gopi'r Ysgol a chopi'r ymgeisydd o'r Datgeliad. Fodd bynnag, ni fydd gwybodaeth arbennig o sensitif, megis manylion ymchwiliad yr Heddlu, yn rhan o'r dogfennau Datgeliad ac fe'i hanfonir at y corff cofrestredig yn unig.

7. I bwy mae Datgeliad Manwl yn berthnasol?

Bydd yr holl staff a gwirfoddolwyr sydd newydd eu penodi yn cwblhau Datgeliad Manwl yn awtomatig cyn dechrau yn eu swydd. Ni fydd tystysgrifau Datgeliad Manwl gan awdurdodau eraill yn cael eu derbyn oni bai bod y deiliad wedi talu am y 'Gwasanaeth Diweddar'. Mae hyn yn cynnwys ymgynghorwyr a fydd yn gweithio yn yr Ysgol ar gontract cyfnod penodol.

Dim ond pan fydd Datgeliad Manwl wedi'i gwblhau ac heb fod yn cynnwys unrhyw wybodaeth a allai atal yr unigolyn rhag gweithio gyda phlant, y gellir ystyried bod ganddo 'gliriad DBS'.

Lle nad yw'n bosibl cael cliriad cyn penodi, gall y Pennaeth benderfynu y gall y gweithiwr ddechrau gweithio ond bydd yn sicrhau bod ffurflen asesu risg yn cael ei chwblhau a'i fod yn cael ei oruchwylio'n briodol. Fel isafswm, rhaid gwirio'r cyflogai yn erbyn Rhestr 99 cyn iddo ddechrau gweithio.

NODYN: Mae cylchlythyr drafft Llywodraeth Cymru rhif: 007/2013 yn nodi:

5.67 Yn ogystal, bydd sefyllfaoedd yn codi'n annisgwyl, lle mae'n ofynnol i staff nad ydynt yn addysgu gyflenwi dros staff parhaol mewn argyfwng. Mae'n bosibl y bydd angen, o dan yr amgylchiadau hyn, bod yn rhaid rhoi trefniadau dros dro ar waith yn gyflym ar gyfer staff o'r fath cyn y gellir cynnal gwiriad fetio.

5.68 Mewn sefyllfaoedd lle nad yw'n bosibl cael gwiriad fetio ymlaen llaw, rhaid i benaethiaid gynnal asesiad risg ac mewn amgylchiadau o'r fath dylid cymryd pob cam angenrheidiol i sicrhau bod plant a phobl ifanc yn cael eu diogelu.

8. Dylid cymhwyso Datgeliad Manwl i'r canlynol:

- Athrawon, gan gynnwys y Pennaeth.
- Unrhyw athrawon neu hyfforddwyr heb gymhwyso sy'n gweithio yn yr Ysgol.
- Lleoliadau myfyrwyr (nid myfyrwyr profiad gwaith) neu raddedigion hyfforddeion a leolir yn yr Ysgol.
- Unrhyw Lywodraethwr sy'n gweithio yn yr ysgol.
- Llywodraethwyr Cyswllt e.e. Llywodraethwyr AAA ac Amddiffyn Plant.
- Cynorthwywyr Llywodraethwyr.
- Cynorthwywyr Addysgu, Cynorthwywyr Dosbarth, Cynorthwywyr Anghenion Arbennig astaff cymorth eraill e.e Llyfrgellydd /Cynorthwywyr Llyfrgell.
- Nyrs Feithrin. Goruchwylwyr canol dydd. Staff Arlwy.

Hebryngwr/Gyrrwr Disgybl. Gweithiwr Teuluol. Staff Gweinyddol a Chlercol, Swyddogion Cymorth Cyntaf. Staff y safle, Technegwyr. Glanhawyr. Goruchwylwyr Arholiadau.

- Rhieni Cynorthwywyr – yn dibynnu ar lefel y cyswllt neu'r posibilrwydd y gallent fod ar eu pen eu hunain neu fod â rhywfaint o gyfrifoldeb am ddisgyblion e.e. teithiau ysgol (gweler Gwirfoddolwyr, ar dudalen 8).

Nid yw'r rhestr hon yn hollgynhwysfawr. Cyfrifoldeb y Pennaeth yw sicrhau bod unrhyw un sy'n dod i mewn i'r Ysgol wedi cael cliriad DBS, lle bo'n briodol.

SYLWCH: DYCHWELIR DATGELUOEDD YN UNIONGYRCHOL I'R UNIGOLYN AC NID I'R YSGOL. MAE POB UNIGOLYN, FELLY, YN YMWYBODOL AC YN HYSBYS MAI EU CYFRIFOLDEB HWY YW CYFLWYNO'R DATGANIAD I'R YSGOL WRTH EI DDERBYN AC NA ALLANT FNYCHU'R YSGOL HYD Y BYDDANT WEDI GWNEUD HYNFY.

Mae'r Ysgol yn derbyn fersiwn electronig o'r dystysgrif yn nodi a yw'r DBS 'yn cynnwys dim gwybodaeth' neu a oes angen cysylltu â'r deiliad i drafod y cynnwys.

9. Eglurhad ar Ddatgeliad Manylach ar gyfer Grwpiau Penodol o Staff.

a. Clybiau ar ôl Ysgol/Ysgol Estynedig:

Bydd Datgeliad Manwl yn berthnasol i unrhyw weithwyr neu wirfoddolwyr sy'n ymwneud â gweithgareddau ar ôl ysgol os oes cyswllt â phlant neu oedolion sy'n agored i niwed. Y Corff Llywodraethol fydd yn gyfrifol am gael Datgeliad.

b. Staff asiantaeth

Rhaid i'r Pennaeth fod yn fodlon bod gan weithwyr asiantaeth Ddatgeliad Manwl a thystlythyrau cyfredol, boddhaol, trwy wirio gyda'r asiantaeth sy'n gyfrifol am eu cyflogaeth.

Gofynnir i'r asiantaeth a'r aelod o staff ddangos eu copi ef neu hi o'r Datgeliad Manwl a gafwyd gan yr asiantaeth a bydd yr Ysgol wedyn yn gwirio dilysrwydd y ddogfen trwy wirio gyda'r asiantaeth. Dylid gofyn am gadarnhad ysgrifenedig o'r Datgeliad Manwl gan yr asiantaeth, yn cadarnhau nad oes unrhyw wybodaeth ychwanegol ar wahân i'r hyn a ddangosir ar gopi'r ymgeisydd. Dylai'r unigolyn lenwi'r 'ffurflen gydsynio' sydd ynghlwm i gytuno i ryddhau'r wybodaeth.

Bydd angen cael Datgeliad Manwl ar wahân os yw'r asiantaeth yn cynghori bod yr heddlu wedi datgelu gwybodaeth ychwanegol nad oedd wedi'i chynnwys ar gopi'r athro.

Unwaith y bydd cadarnhad ysgrifenedig o Ddatgeliad Manwl gweithiwr asiantaeth wedi'i dderbyn, bydd angen ailadrodd y broses hon bob tro y bydd yr unigolyn penodol hwnnw'n dychwelyd i weithio yn yr Ysgol.

Dylai asiantaethau sy'n cyflenwi athrawon tramor roi manylion llawn i'r ysgol am y gwiriadau clirio a gafwyd.

c. Staff Peripatetig

Rhaid i bob aelod o staff a gyflogir sy'n ymwneud â chefnogi'r Ysgol a dysgu neu les disgyblion gael Datgeliad Manwl.

d. Gwirfoddolwyr

Bydd angen i wirfoddolwyr sy'n gweithio yn yr Ysgol yn rheolaidd gael gwiriad DBS. Bydd angen Datgeliad Manwl ar unrhyw wirfoddolwr sydd â mynediad heb oruchwyliaeth at blant.

Bydd rhai gwirfoddolwyr/rhieni sy'n gwirfoddoli ar gyfer teithiau un-tro (nad ydynt yn cynnwys arhosiad dros nos) neu sydd ond yn helpu mewn digwyddiadau penodol e.e. efallai na fydd angen gwirio diwrnod mabolgampau/ ffair ysgol ac ati os na fyddant yn cael eu gadael heb oruchwyliaeth â gofal plant ar unrhyw adeg.

Bydd y Pennaeth yn gwneud asesiad risg ac yn defnyddio barn broffesiynol wrth benderfynu a oes angen Datgeliad Manwl, gan ystyried y canlynol:

- Hyd, amlder a natur y cyswllt â phlant.
- Beth mae'r Ysgol yn ei wybod am y gwirfoddolwr, yn ffurfiol neu yn anffurfiol a gynigir gan staff, rhieni a gwirfoddolwyr eraill.
- A yw'r gwirfoddolwr yn adnabyddus i eraill yn y gymuned Ysgol ac sy'n debygol o fod yn ymwybodol o ymddygiad a allai roi achos pryder.
- A oes gan y gwirfoddolwr gyflogaeth arall, neu a yw'n ymgymryd â gweithgareddau gwirfoddol lle byddai canolwyr yn cynghori ar addasrwydd.
- Unrhyw wybodaeth berthnasol arall am y gwirfoddolwr neu'r gwaith mae'n debygol o wneud.

e. Llywodraethwyr;

Nid yw'n ofyniad statudol i lywodraethwyr gael eu gwirio gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd, ond mae'n bolisi ac yn arfer da i bob llywodraethwr gael Datgeliad Manwl.

f. Contractwyr adeiladu/masnachwyr

Nid oes angen i grefftwr sy'n mynychu'r Ysgol ar sail unwaith ac am byth, er enghraifft, trydanwr yn gwneud atgyweiriadau, gael gwiriad DBS gan y disgwylir na fyddent yn cael cerdded o gwmpas yr ysgol heb gwmni.

Mae'n bosibl na fydd angen gwirio contractwyr adeiladu lle mae ardal waith y safle wedi'i diffinio'n glir a'i gwahanu oddi wrth fynediad cyffredinol, am resymau iechyd a diogelwch. Dylai contractwyr sy'n ymweld ag ysgolion i wneud gwaith atgyweirio, gwasanaethu neu waith tymor byr arall gael eu hebrwng i'w hardaloedd gwaith a'u monitro'n briodol yn ystod eu presenoldeb ar y safle. Dylid eu cyfarwyddo i beidio ag annog neu ddechrau cyfathrebu â disgyblion neu fyfyrwyr.

Yn gyffredinol ni fydd yn angenrheidiol, cyn belled â bod y gweithdrefnau uchod yn cael eu dilyn, i gael gwybodaeth Datgeliad gan y DBS ar gyfer gweithwyr sy'n gweithio ar y safle.

Gall fod sefyllfaoedd sydd y tu allan i gwmpas yr uchod ac o dan yr amgylchiadau hyn dylid cynnal asesiad risg i benderfynu pa fesurau a allai fod yn briodol. Felly gall fod yn briodol mewn rhai amgylchiadau i gael gwybodaeth Datgeliad i weithredwyr. Bydd y Pennaeth yn gwneud asesiad risg ac yn defnyddio barn broffesiynol wrth benderfynu a oes angen Datgeliad Manwl.

g. Ymwelwyr

Bydd angen i bobl sy'n ymweld â'r ysgol yn rheolaidd gael gwiriad DBS. Bydd angen Datgeliad Manwl ar unrhyw ymwelydd sydd â mynediad heb oruchwyliaeth at blant. Ymwelwyr achlysurol sydd â mynediad uniongyrchol at blant e.e. rhaid i ffotograffydd yr ysgol a Siôn Corn gael Datgeliad Manwl.

Efallai na fydd angen i rai ymwelwyr wneud cais am Ddatgeliad Manwl. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Ymwelwyr sydd â busnes gyda'r Pennaeth neu staff eraill neu sydd â chyswllt byr ag athro sy'n bresennol.
- Ymwelwyr sy'n dod i'r safle yn unig i wneud gwaith atgyweirio neu wasanaethu offer.

Mae'n bosibl na fydd angen Datgeliad Manwl ar ddisgyblion hŷn sy'n ymweld â'r Ysgol, er enghraifft:

- Disgyblion Uwchradd ar brofiad gwaith CA4 mewn ysgolion eraill neu ddsbarthiadau meithrin.
- Disgyblion Uwchradd yn gwneud gwaith mewn ysgol arall fel rhan o wasanaeth gwirfoddol, dinasyddiaeth neu astudiaethau galwedigaethol.
- Disgyblion CA5 neu 6ed Dosbarth mewn cysylltiad â chwrs lleoliad / gyrfa byr.

Ym mhob achos o'r fath rhaid i'r disgyblion weithio dan oruchwyliaeth agos a dylai'r Ysgol sy'n lleoli'r disgybl sicrhau bod y disgybl yn addas ar gyfer y lleoliad dan sylw.

h. Aelodau'r Gymdeithas Rhieni ac Athrawon

Ni fyddai angen gwirio aelodau'r Gymdeithas Rhieni ac Athrawon sydd, er enghraifft, yn staffio stondinau yn y ffair haf, oni bai eu bod am ddod i gysylltiad rheolaidd â phlant mewn swydd arall.

10. Ymgeiswyr o dramor:

Mae angen trin athrawon tramor ac aelodau o staff nad ydynt yn addysgu yn union fel unrhyw weithiwr newydd. Rhaid cwblhau gwiriad Rhestr 99 a Datgeliad Manwl y DBS cyn penodi. Ni all y Swyddfa Cofnodion Troseddol sefydlu manylion euogfarnau troseddol a gafwyd y tu allan i'r DU. Mae arferion mewn gwledydd eraill yn amrywio'n sylweddol ond mae'n bosibl y bydd tystysgrifau neu lythyrau ymddygiad da ar gael gan rai ymgeiswyr tramor gan eu llysgenhadaeth yn cael eu derbyn tra'n disgwyl cliriad gan y DBS, yn enwedig os nad ydynt wedi byw yn y DU o gwbl. Mae lefel y wybodaeth yn amrywio o wlad i wlad; mae rhai yn ddetholiadau cyflawn o'r cofnod troseddol, ac eraill yn rhannol. Pan fo ymgeisydd yn dod o wlad lle na ellir gwirio cofnodion troseddol, rhaid cymryd gofal ychwanegol wrth ofyn am eirdaon a chynnal gwiriadau cefndir eraill gan gynnwys gofyn cwestiynau treiddgar mewn cyfweliad.

11. Pwy sy'n talu am wiriadau DBS?

Yr Ysgol sy'n gyfrifol am gost gwiriadau DBS. Codir tâl bychan ar Lywodraethwyr a chynorthwyr gwirfoddol y mae gofyn iddynt gael eu gwirio. Fodd bynnag, pan fo angen Datgeliad Manwl ar gyfer Llywodraethwyr sy'n weithwyr, yna'r Ysgol fydd yn cario'r gost.

12. Beth yw gwiriad Rhestr 99?

Mae Rhestr 99 yn rhestr o bobl sydd wedi'u pennu'n anaddas i weithio gyda phlant neu oedolion sy'n agored i niwed gan yr Ysgrifennydd Gwladol. Mae Rhestr 99 yn cael ei gwirio'n awtomatig fel rhan o broses Datgelu'r DBS. Fodd bynnag, os fydd Datgeliad yn dal heb ei wneud pan fydd unigolyn yn dechrau gweithio, rhaid cwblhau gwiriad Rhestr 99 fel rhan o'r Broses Asesu Risg.

13. Cadw cofnodion

Mae'r Ysgol yn gweithredu system weinyddol i gofnodi gwiriadau cyn cyflogaeth gan gynnwys gwiriadau DBS. Cedwir llythyrau clirio DBS mewn ffeil ganolog ar wahân i ffeiliau personél.

Cedwir holl gofnodion y staff yn ddiogel dan glo. Ceir dull cyson o gofnodi tystiolaeth o dderbyn Datgeliad Manwl DBS boddhaol.

Mae Ceisiadau DBS yn cael eu cwblhau ar-lein gyda Rheolwr Gweinyddol yr Ysgol yn gwirio hunaniaeth.

Paratowyd y Polisi hwn : Haf 2009

Awdurdodwyd y Polisi hwn gan y Corff Llywodraethol : Haf 2009 Adolygwyd y Polisi hwn ddiwethaf : Haf 2021

Bydd y Polisi hwn yn cael ei adolygu: Haf 2022.